

Sosnowiec, dnia 11.09.2025r.

WRP.0053.08.2025.AM

Szanowny Pan

Wojciech Nitwinko

Przewodniczący
Komisja Rozwoju Miasta i Ochrony
Środowiska
w/m

Wydział Rozwoju i Przedsiębiorczości przekazuje w załączeniu materiał dotyczący punktu nr 2 posiedzenia Komisji w dniu 22.09.2025r. - „Plany działań prodemograficznych miasta oraz koszty ich realizacji”.

Plany działań prodemograficznych miasta oraz koszty ich realizacji

Malejąca liczba ludności, ujemny przyrost naturalny, niska dzietność, starzenie się społeczeństwa to tylko niektóre wskaźniki, których wartości potwierdzają ogromny problem z depopulacją nie tylko w naszym mieście, ale i w całym kraju a nawet poza nim. Wychodząc naprzeciw wyzwaniom Gmina Sosnowiec zleciła na początku 2025 r. naukowcom z Uniwersytetu Śląskiego przeprowadzenie badań, także w formie bezpośrednich spotkań z mieszkańcami w przedmiotowym zakresie. Ich wyniki potwierdziły nie tylko zaawansowane stadium demograficznej starości Sosnowca, ale i skłoniły do refleksji w celu wypracowania dedykowanych działań służących w pierwszej kolejności poprawie jakości życia rodzin i dzieci w mieście, a w dłuższej perspektywie czasu możliwości korekty negatywnych wskaźników demograficznych.

I tak powstał pakiet o nazwie DemoTrendy Plus, którego premiera miała miejsce w marcu br. podczas konferencji zorganizowanej w Zagłębiowskiej Mediatece. Program jest żywym organizmem tworzonym przez cały czas w oparciu o artykułowane potrzeby mieszkańców. W wielu aspektach inicjuje nowe, niespotykane rozwiązania, a czasem bazuje na już istniejących pomysłach i tylko konkretyzuje działania w stosunku do rodzin, mając na celu zachęcenie ich do zamieszkiwania w Sosnowcu.

Do najważniejszych zadań realizowanych bądź przygotowywanych w ramach Demotrendów Plus należą:

- **Domówka na porodówce (w przygotowaniu)**

Stworzenie kameralnych i rodzinnych warunków poprzez specjalnych aranżacji w Sosnowieckim Szpitalu Miejskim. Przygotowany został projekt aranżacji wnętrz, który przewiduje przygotowanie 2 sal porodowych i 4 sal poporodowych. Sala porodowa zostanie podzielona na strefę prywatną, gdzie pacjentka w domowych warunkach oczekiwać będzie na moment rozwiązania, wspierana przez personel medyczny oraz strefę medyczną, gdzie będzie odbierany poród. Zostaną też przygotowane sale, w których matka po porodzie będzie mogła przebywać z dzieckiem i osobą towarzyszącą. W tym czasie położne edukatorki, jeśli mama wyrazi zgodę, będą wspierały rodzinę w radzeniu sobie z nowymi obowiązkami i wyzwaniami związanymi z opieką nad noworodkiem. Zakończenie prac ma nastąpić do końca bieżącego roku.

- **Loteria Urodzeniowa (w przygotowaniu)**

Loteria dla rodziców, których dziecko przyjdzie na świat w 2025r. w Sosnowieckim Szpitalu Miejskim, która przewiduje comiesięczne nagrody finansowe oraz roczną nagrodą główną w postaci mieszkania. Planowany start loterii to listopad (lub grudzień) 2025 do stycznia 2026 r., a wręczenie nagrody głównej czyli mieszkania przewidziano na 14 lutego 2026 r. W chwili obecnej opracowywane są szczegóły organizacyjne dotyczące przedmiotu loterii, jej ostatecznych zasad, a także trwa procedura związana z zakupem i przygotowaniem formalnym nagrody głównej.

- **Badania profilaktyczne dla przyszłych Mam (w realizacji)**

Od 1 września 2025 r. mieszkanki Sosnowca w wieku 18-35 lat mogą brać udział w bezpłatnej akcji badań profilaktycznych, dla których przewidziano pakiet trzech badań: AMH (hormon anty-Mullerowski), prolaktyna oraz TSH. Badania wykonywane są w Sosnowieckim Szpitalu Miejskim przy ul. Zegadłowicza 3 (budynek B, III piętro) przez siedem dni w tygodniu w godzinach od 8.00 do 10.00, po wcześniejszej telefonicznej rejestracji. Zapisy na badania rozpoczęły się 27 sierpnia i odbywają się codziennie, w godz. 7:00-14:00 pod numerem telefonu do laboratorium – (32) 413 03 45 lub (32) 413 03 46. Pacjentki są przyjmowane zgodnie z listą zapisów na dany dzień.

- **Bezpłatna opieka, wyżywienie oraz wydłużone godziny pracy w Zespole Żłobka i Klubów Dziecięcych (w realizacji)**

Od września 2025 r. Zespół Żłobka i Klubów Dziecięcych w Sosnowcu funkcjonuje w nowej formule. Rodzice dzieci uczęszczających uzyskali możliwość zwolnienia z ponoszenia opłaty za wyżywienie dziecka. Warunkiem jest złożenie stosownego wniosku oraz okazanie ważnej karty Programu „Sosnowiecka Karta Miejska”. Tym samym pobyt dziecka w oddziałach miejskiego żłobka staje się całkowicie bezpłatny. W jednym z oddziałów żłobka przy ul. Suchej 23 przewidziano również możliwość wydłużenia godzin świadczenia opieki nad dziećmi do godziny 20:00. Oddział Żłobka jest przygotowany do pracy na zasadzie dwuzmianowości. Na chwilę obecną zbierane są informacje od chętnych rodziców pracujących w systemie zmianowym lub potrzebujących wykwalifikowanej opieki w godzinach popołudniowo-wieczornych.

- **Przedszkola bez limitów i po godzinach (w realizacji)**

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Sosnowcu nastąpiła likwidacja opłat za pobyt dziecka w przedszkolu pow. 5h oraz pojawiła się możliwość zapewnienia opieki dla dzieci w godzinach popołudniowych. Do pilotażu, który ruszył 1 września br. wytypowano 3 placówki: Przedszkole Miejskie nr 28, nr 44 i nr 57 w Sosnowcu. Wszystkie instytucje są przygotowane pod względem formalno- prawnym jak i organizacyjnym do sprawowania opieki w wydłużonym wymiarze, ale należy podkreślić, że w statutach tych placówek znalazły się zapisy o tym, że maksymalny czas pobytu dziecka nie może być dłuższy 10 godzin. W chwili obecnej trwa akcja informacyjna i zbieranie wniosków od rodziców zainteresowanych nową ofertą.

- **Dziecko w pracy (w realizacji)**

W odpowiedzi na oczywistość występowania różnych zdarzeń losowych stawiających pracujących rodziców w trudnych sytuacjach życiowych, a także w celu zapewnienia właściwych standardów pracy i obsługi klienta, w Urzędzie Miejskim w Sosnowcu wprowadzono w maju br. precyzyjne zasady dotyczące umożliwienia przebywania w magistracie dzieciom pracowników w trakcie świadczenia przez nich pracy.

- **Blżej Siebie (w realizacji)**

Sosnowiec od zawsze stawia na dobrostan mieszkańców i ich poczucie zadowolenia. Organizacja imprez łączących pokolenia takich jak Tydzień Dziecka, Miejskie Halloween czy Manufaktura Św. Mikołaja jest tego świetnym przykładem. Jest to kontynuacja idei integracji mieszkańców pod egidą miasta przy okazji tradycyjnych świąt, rozszerzona w tym roku o planowane na 31 października święto Halloween, którego szczegóły będą ogłaszane z odpowiednim wyprzedzeniem.

- **Bilet w Dorosłość (w przygotowaniu)**

Trwają prace nad specjalnym pakietem w ramach Sosnowieckiej Karty Miejskiej dla mieszkańców osiągniętych pełnoletność. W jego skład wejść mogą bilety do Teatru i innych kultowych miejsc w Sosnowcu, których zakup odbywać się będzie na preferencyjnych warunkach.

- **Studenckie Życie (w przygotowaniu)**

Na wstępnym etapie znajdują się prace nad przygotowaniem planu współpracy Sosnowca z uczelniami w GZM, tak aby je promować i zachęcać maturzystów do studiowania w Zagłębiu i na Śląsku. Działania te mają prowadzić do stworzenia korzystnych warunków, w których absolwenci będą chcieli budować swoje kariery zawodowe w regionie, wzmacniając go kompetencyjnie, ale i demograficznie.

- **Smartfonowa r(E)wolucja (w realizacji)**

W czerwcu br. Wydział Oświaty wystosował apel do dyrektorów szkół z prośbą o wdrożenie rozwiązań dot. zakazu bądź ograniczenia używania smartfonów przez uczniów poczynawszy od 1 września 2025 r. W efekcie na 59 placówek oświatowych do których trafił apel, 54 szkoły z początkiem roku szkolnego zmieniły statuty wprowadzając zapis o zakazie bądź ograniczeniu używania telefonów na ich terenie przez uczniów.

- **Ty też się liczysz (w realizacji)**

Program wsparcia psychicznego tworzącego przestrzeń dla nauczycieli, rodziców i uczniów szkół podstawowych, tak aby każdy kto tego potrzebuje miał możliwość rozmowy, wsparcia i czasu dla siebie. 18 szkół podstawowych na podstawie indywidualnych wniosków rozpoczęło z początkiem bieżącego roku szkolnego realizację 18 projektów dedykowanych swoim podopiecznym. W ich ramach przewidziano spotkania z psychologami, warsztaty psychologiczne oraz specjalne szkolenia dla kadry nauczycielskiej, a także inne zajęcia wzmacniające i wspierające dzieci w trakcie procesu edukacji w szkole podstawowej.

- **Dostępność Mieszkań (w przygotowaniu)**

Mając na uwadze, że jednym z kluczowych aspektów branych pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o powiększeniu rodziny jest kwestia mieszkaniowa miasto we współpracy z podmiotami realizującymi politykę mieszkaniową prowadzi rozmowy mające na celu zwiększanie dostępności mieszkań komunalnych i społecznych, zwłaszcza dla młodych rozpoczynających życie na własny rachunek.

- **Utworzenie Centrum Kobiet (w przygotowaniu)**

Tutaj również trwają intensywne prace przygotowawcze co do zakresu i sposobu funkcjonowania obiektu w ramach zaproponowanej lokalizacji w obiektach szpitalnych na Zagórze. Główny nacisk położony jest na jak najlepszym dopasowaniu oferty do potrzeb i oczekiwań nowoczesnych kobiet, których postawa stanowi wizytówkę dla miasta.

- **Miejski Bilet Rodzinny (w przygotowaniu)**

Pakiet w ramach Sosnowieckiej Karty Miejskiej pozwalający rodzicom dzieci nowonarodzonych korzystać z komunikacji miejskiej na preferencyjnych warunkach

Zapoczątkowane zostały już rozmowy dotyczące integracji aplikacji GZM i Sosnowieckiej Karty Miejskiej, ale proces ten jest złożony i przede wszystkim istotne jest precyzyjne określenie grupy docelowej, która ma otrzymać taki przywilej. Potrzeba więc czasu na efektywne wdrożenie usługi.

- **Udogodnienia dla Seniorów (w realizacji)**

Mając na względzie, że w demograficznej układance seniorzy zaczynają odgrywać bardzo istotną rolę, to samorząd wobec nich nie może pozostawać obojętny. I tak się dzieje w Sosnowcu. Bogata oferta działań wspierających, ale i edukacyjno-rozrywkowych ma celu aktywne włączenie tej grupy wiekowej do miejskiego życia. Przykładem może tu być kontynuacja programów senioralnych takich jak Bus dla Seniora czy zeszłoroczna Złota Rączka.

- **Badania profilaktyczne dla 50- i 60-latków (w realizacji)**

Bezpłatny zestaw badań profilaktycznych adekwatnych dla każdej z grup wiekowych przygotowany w trosce o ich zdrowie i mobilność. Program zapoczątkowany został 1 kwietnia 2024r. jest aktualnie kontynuowany, aktualnie na podstawie porozumienia z marca 2025 r. Od tego czasu z kompletu badań skorzystało kilkuset seniorów, z czego lwią część stanowiły kobiety.

Wdrożenie założeń programu Demotrendy Plus przebiega w sposób systematyczny i konsekwentny. Na liście programu znajdują się zadania, których uruchomienie wymaga jeszcze szeregu działań przygotowawczych i w konsekwencji czasu zanim „gotowy produkt” zostanie zaoferowany mieszkańcom. W załączeniu przygotowano **zestawienie tabelaryczne z dodatkowymi informacjami wraz z szacowanym kosztorysem projektu na tym etapie wdrożenia.**

